

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Marie Králová

Vysoká škola ekonomická v Praze

Fakulta financí a účetnictví

Katedra finančního účetnictví a auditingu

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

**Plnění rozpočtu v konkrétních podmínkách
městyse Kácov v letech 2007 – 2009**

Autor bakalářské práce: Marie Králová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Hana Takáčová

Rok obhajoby: 2011

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma „Plnění rozpočtu v konkrétních podmínkách městyse Kácov v letech 2007 – 2009“ jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a další prameny jsem řádně označila a uvedla v příloženém seznamu.

Vdne.....

podpis

Poděkování:

Moje poděkování patří paní Ing. Haně Takáčové za vedení bakalářské práce, odbornou pomoc a poskytnutí rad při zpracování práce a dále paní Janě Pýchové za ochotu a poskytnuté informace potřebné k vypracování této práce.

Anotace:

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou hospodaření obcí, která je ukázána na konkrétním případě městyse Kácov. Práci lze rozdělit do tří částí. První dvě části jsou spíše teoretické, třetí část je praktická.

První část obsahuje legislativní rámec, který se týká hospodaření obcí České republiky. Najdou se zde informace o charakteristice, působnosti, orgánech, hospodaření, občanech a rozpočtu obce a o rozpočtové skladbě. Druhá část se týká účetní reformy v oblasti veřejných financí. Třetí praktická část je seznámením s konkrétním plněním rozpočtu městyse Kácov v letech 2007 – 2009. V této části se analyzují příjmy, výdaje a hodnotí se i plnění rozpočtu v jednotlivých letech.

Klíčová slova: obce, rozpočet, rozpočtová skladba, účetní reforma v oblasti veřejných financí

Annotation:

This bachelor thesis deals with the analysis of management of municipalities which is shown on a specific case of the small town of Kácov. The thesis is divided into three parts. The first two parts are rather theoretical, the third part is practical.

The first part includes the legislative framework which is related to the management of municipalities of the Czech Republic. Information on characteristics, competencies, authorities, management, inhabitants of the municipalities, municipal budgets and a budget composition is to be found there. The second part refers to accounting reforms in the public finances sphere. The third part acquaints with the particular budget implementation of the small town of Kácov in period 2007 – 2009. In this part, revenues and expenditures are analysed and the evaluation of the budget implementation for each year of that period is involved as well.

Keywords: municipality, budget, budget composition, accounting reforms in public finances sphere

Obsah

1	Úvod.....	7
2	Postavení a charakteristika územních samosprávných celků	8
2.1	Postavení obce	8
2.2	Občané obce	8
2.3	Působnost obce	9
2.3.1	Samostatná působnost.....	9
2.3.2	Přenesená působnost.....	9
2.3.3	Platnost obecně závazné vyhlášky a nařízení obce	10
2.4	Hospodaření obce	10
2.4.1	Majetek svěřený obcím	10
2.4.2	Dozor a kontrola obcí (audit)	11
2.5	Orgány obce	11
2.5.1	Zastupitelstvo obce	11
2.5.2	Rada obce	11
2.5.3	Starosta.....	12
2.5.4	Obecní úřad	12
2.6	Orgány zastupitelstva obce a rady obce	12
2.6.1	Výbory	12
2.6.2	Komise	13
3	Rozpočet obcí.....	14
3.1	Finanční hospodaření	14
3.2	Příjmy a výdaje rozpočtu obce	15
3.3	Rozpočtový proces.....	16
3.4	Organizace územních samosprávných celků.....	17
4	Rozpočtová skladba.....	18
4.1	Odpovědnostní třídění.....	18
4.2	Druhové třídění.....	18
4.3	Třídění podle odvětví.....	18
4.4	Konsolidační třídění.....	18

5	Účetnictví územních samosprávných celků a jeho reforma od r. 2010	19
5.1	Základní schéma rozfázování Účetní reformy v oblasti veřejných financí.....	19
5.2	Dotčené právní předpisy	22
5.2.1	Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	22
5.2.2	Vyhláška č. 410/2009 Sb.....	23
5.2.3	České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky č. 703-707.....	25
5.2.4	Vyhláška č. 383/2009 Sb. (technická vyhláška o účetních záznamech).....	25
5.2.5	Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků	26
5.2.6	Vyhláška č. 449/2009 Sb.....	26
5.2.7	Konsolidační vyhláška	26
5.3	Hodnocení reformy	27
6	Analýza hospodaření městyse Kácov v letech 2007 – 2009	29
6.1	Historie městyse	29
6.2	Současnost	30
6.3	Plnění rozpočtu v oblasti příjmů.....	31
6.3.1	Celkové příjmy	31
6.3.2	Struktura celkových příjmů	32
6.3.3	Daňové příjmy	33
6.3.4	Nedaňové příjmy	34
6.3.5	Kapitálové příjmy	34
6.3.6	Přijaté transfery	35
6.4	Plnění rozpočtu v oblasti výdajů	36
6.4.1	Celkové výdaje	36
6.4.2	Běžné výdaje	37
6.4.3	Kapitálové výdaje	37
6.5	Rozpočtové hospodaření	38
7	Závěr.....	39
8	Seznam Tabulek.....	40
9	Seznam Grafů.....	40
10	Seznam Obrázků	40
11	Seznam použité legislativy	41
12	Seznam použité literatury	41

1 Úvod

Každý člověk žije v obci a určitě každého občana zajímá, jak „jeho“ obec hospodaří. Obec totiž zabezpečuje veřejné statky pro své občany a snaží se tak uspokojovat potřeby svých občanů. I mě tato věc zajímá, a proto jsem si vybrala téma „Plnění rozpočtu v konkrétních podmínkách městyse Kácov v letech 2007 – 2009“. Chci zjistit, jaké příjmy obec má a co je z těchto prostředků financováno. Práci lze rozdělit do tří částí. První dvě části jsou spíše teoretické, třetí část je praktická.

V první části nazvané „Postavení a charakteristika územních samosprávných celků“ se budu zabývat pouze obcemi. Budu vycházet především ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů a Ústavy České republiky a popíšu základní charakteristiky obce. Dále se budu věnovat rozpočtu obcí, který upravuje zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů ve znění pozdějších předpisů, který použiji pro tuto část jako základní zdroj. Uvedu zde informace o rozpočtovém procesu, o rozpočtových příjmech, o rozpočtových výdajích a o finančním hospodaření. Informace o části věnující se rozpočtové skladbě mi poskytne vyhláška č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě ve znění pozdějších předpisů. V této části uvedu rozdělní rozpočtové skladby z hlediska odpovědnostního, druhového, odvětvového a konsolidačního.

V části věnované reformě účetnictví územních samosprávných celků od roku 2010 budu zjišťovat, co vlastně reforma účetnictví územních samosprávných celků znamená. Budu zjišťovat, kterých právních předpisů se účetní reforma týká. Jednotlivé právní předpisy pak budu rozebírat a zjišťovat změny, které reforma přinesla. Některé z právních předpisů však nejsou dosud vydány a proto se budu zabývat jejich podstatou, tím, co by měly vymezovat a jaké změny by tyto právní předpisy měly přinést. Na závěr této části uvedu zhodnocení výhod i nevýhod reformy účetnictví územních samosprávných celků.

Poslední částí je analýza hospodaření městyse Kácov v letech 2007 – 2009. V úvodu se zmíním jak o historii, tak o současnosti městyse Kácov. Dále se budu věnovat zvláště hodnocení příjmů a zvláště hodnocení výdajů. Jak u příjmů, tak u výdajů, budu hodnotit nejen jejich celkovou výši v jednotlivých letech a jejich vývoj, ale budu tyto položky rozebírat i z hlediska jejich struktury. Budu zjišťovat jak se jednotlivé položky příjmů (výdajů) podílely na celkové hodnotě příjmů (výdajů). Na závěr se budu věnovat analýze plnění rozpočtu městyse Kácov.

2 Postavení a charakteristika územních samosprávných celků

Ústava České republiky nám poskytuje základní informace o územní samosprávě a vymezuje pojem územní samosprávné celky: „Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.“

Územní samosprávné celky se dělí na vyšší a nižší. Vyššími územními samosprávními celky rozumíme kraje, nižšími obce. Nižší samosprávné celky jsou vždy součástí vyšších samosprávných celků. Vytvořit nebo zrušit vyšší samosprávní celek může pouze ústavní zákon.

2.1 Postavení obce

Činnost obcí upravuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů. Obec v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Pečuje o rozvoj svého území, potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem. Obce zajišťují výkon finanční kontroly podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Občané obce

Občanem obce je každá fyzická osoba, která je občanem České republiky a je v obci hlášena k trvalému pobytu.¹ Občan obce, který dosáhl 18 let, má právo volit a být volen do zastupitelstva obce, hlasovat v místním referendu, vyjadřovat svá stanoviska k projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva obce. Dále má právo nahlížet a vyjadřovat se k návrhu rozpočtu obce a k závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok, nahlížet do usnesení a zápisů z jednání zastupitelstva obce, nahlížet do usnesení rady obce, výborů zastupitelstva obce a komisí rady obce a pořizovat si z nich výpisy. Občan obce může požadovat projednání určité záležitosti v oblasti samostatné působnosti radou obce nebo zastupitelstvem obce² a může podávat orgánům obce návrhy, připomínky a podněty.³ Čestný občan obce má právo vyjadřovat svá stanoviska na zasedání zastupitelstva obce.

¹Zákon č. 133/200 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

² Je-li žádost podepsána nejméně 0,5 % občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce, nejpozději do 90 dnů.

2.3 Působnost obce

Obec své záležitosti spravuje samostatně. Státní správa, jejíž výkon byl svěřen orgánu obce zákonem, je vykonávána v přenesené působnosti.

2.3.1 Samostatná působnost

Samostatná působnost zahrnuje záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, a dále záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. Do samostatné působnosti obce patří především činnost zastupitelstva obce a rady obce. Obec v samostatné působnosti pečuje o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jedná se o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

Obec může pro výkon samostatné působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce. Může zřídit obecní policii,⁴ udělit fyzickým osobám, které se významně zasloužily o rozvoj obce, čestné občanství obce a udělovat ceny obce.

V samostatné působnosti může obec ukládat povinnosti obecně závaznou vyhláškou, a to k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku (vymezení činností narušujících veřejný pořádek v obci, činností v rozporu s dobrými mravy, ochranou bezpečnosti, zdraví a majetku), pro stanovení podmínek pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků nezbytných k zajištění veřejného pořádku, k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti.

2.3.2 Přenesená působnost

Rozlišujeme tři rozsahy přenesené působnosti:

- základní rozsah svěřený obci, který vykonávají orgány obce,
- rozsah pověřeného obecního úřadu⁵, který vykonává tento úřad,
- rozsah obecního úřadu obce s rozšířenou působností⁶, který vykonává tento úřad.

Obce dostávají ze státního rozpočtu příspěvek na plnění úkolů v přenesené působnosti.

V přenesené působnosti může obec vydávat nařízení obce.

³ Orgány obce je vyřizují bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů, jde-li o působnost zastupitelstva obce do 90 dnů.

⁴ Zřízení a činnost obecní policie upravuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

⁵ Obec s pověřeným obecním úřadem stanovuje příloha č. 1 k zákonu č. 314/2002 Sb.

⁶ Obec s rozšířenou působností určuje příloha č. 2 k zákonu č. 314/2002 Sb.

2.3.3 Platnost obecně závazné vyhlášky a nařízení obce

Podmínkou platnosti obecně závazné vyhlášky a nařízení obce je jejich vyhlášení. Vyhlášení se provede vyvěšením právního předpisu na úřední desku⁷ obecního úřadu po dobu 15 dnů. Za den vyhlášení se považuje den vyvěšení předpisu na úřední desce. Pokud není stanovena pozdější účinnost právního předpisu, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení. Lze stanovit i dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení a to jen tehdy, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem.

2.4 Hospodaření obce

Obec nesmí ručit za závazky fyzických osob a právnických osob. Existuje však několik výjimek. První jsou závazky vyplývající ze smlouvy o úvěru, jestliže jsou peněžní prostředky určeny pro investici uskutečňovanou s finanční podporou ze státního rozpočtu, státních fondů nebo národního fondu. Druhou výjimkou jsou závazky vyplývající ze smlouvy o úvěru, jsou-li peněžní prostředky určeny pro investici do nemovitostí vlastněných obcemi. Třetí výjimkou jsou osoby, jejichž zřizovatelem je obec, kraj nebo stát a čtvrtou osoby, ve kterých míra účasti obce samé nebo spolu s jinou obcí nebo obcemi, krajem nebo kraji nebo státem přesahuje 50 %. Posledními výjimkami jsou závazky bytových družstev a honebních společností.

Stát neručí za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek nepřevzme smluvně. Obec je povinna sledovat, zda dlužníci včas a řádně plní své závazky, a zabezpečit, aby nedošlo k promlčení nebo zániku práv vyplývajících z těchto závazků.

2.4.1 Majetek svěřený obcím

Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně. Obec je povinna pečovat o zachování a rozvoj svěřeného majetku a vést evidenci majetku. Majetek obce musí být chráněn před zničením, poškozením, odcizením nebo zneužitím. Obec je povinna chránit svůj majetek před neoprávněnými zásahy a včas uplatnit právo na náhradu škody nebo právo na vydání majetku, kterým by se někdo bezdůvodně obohatil.

Jestliže bude chtít obec nemovitý majetek prodat, směnit, darovat, pronajmout nebo poskytnout jako výpůjčku, musí být tento záměr zveřejněn na úřední desce nejméně po dobu 15 dnů před rozhodnutím orgánu obce. Důvod je prostý, zájemci by měli mít určitý čas na to, aby se mohli k záměru vyjádřit a předložit své nabídky.

⁷ § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

2.4.2 Dozor a kontrola obcí (audit)

Obec žádá o přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, nebo přezkoumání hospodaření zadá auditorovi popř. auditorské společnosti. Přezkoumání hospodaření obce je provedeno krajem v přenesené působnosti. Jestliže by obce o přezkoumání svého hospodaření nepožádala, ani ho nezdala auditorské společnosti, přezkoumává hospodaření obce příslušný krajský úřad. Přezkoumání hospodaření obcí upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí ve znění pozdějších předpisů. Náklady na přezkoumání hospodaření obce auditorem hradí obce ze svých rozpočtových prostředků.

Závěrečný účet se zprávou o výsledcích přezkoumání hospodaření obce musí projednat zastupitelstvo obce do 30. června a přijmout opatření k nápravě nedostatků.

2.5 Orgány obce

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány jsou: rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.⁸ Orgánem obce může být i komise, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti.

2.5.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je složeno z členů zastupitelstva obce, jejichž počet stanoví zastupitelstvo obce v souladu se zákonem č. 128/200 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů nejpozději do 85 dnů před volbami do obecního zastupitelstva. Volby do zastupitelstva obce jsou prováděny tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Volby do obecního zastupitelstva probíhají každé 4 roky. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samosprávy a v mezích své působnosti vydává obecně závazné vyhlášky.

2.5.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem samostatné působnosti. Za svou činnost odpovídá zastupitelstvu obce. V obci, ve které má zastupitelstvo obce méně než 15 členů, a proto se nevolí rada obce, vykonává činnost rady obce starosta. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady, kteří se volí z členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý. Rada obce musí mít nejméně 5 a nejvíce 11 členů a zároveň počet členů nesmí přesahovat

⁸ Orgány měst jsou zastupitelstvo města, rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. Orgány městyse jsou zastupitelstvo městyse, rada městyse, starosta, úřad městyse a zvláštní orgány městyse. U statutárního města je orgánem: zastupitelstvo města, rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města. Podobně jsou členěny orgány u městského obvodu a městské části územně členěného statutárního města.

jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce je usnášeníschopná, jestliže je přítomna nadpoloviční většina jejích členů. Rada obce připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva obce a zabezpečuje plnění přijatých usnesení zastupitelstvem obce.

2.5.3 Starosta

Obec je navenek zastupována starostou. Starosta a místostarosta jsou voleni do těchto funkcí z řad členů zastupitelstva obce.

2.5.4 Obecní úřad

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta, zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu popř. tajemník obecního úřadu. V čele stojí starosta. Prostřednictvím rady obce mohou být zřízeny pro jednotlivé činnosti obecního úřadu odbory a oddělení.

Obecní úřad vykonává samostatnou i přenesenu působnost. V oblasti samostatné působnosti plní úkoly uložené zastupitelstvem nebo radou obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a rozhoduje v případech stanovených zákonem o obcích.

2.6 Orgány zastupitelstva obce a rady obce

2.6.1 Výbory

Zastupitelstvo může zřídit výbory jako své kontrolní a iniciativní orgány. Zastupitelstvo zřizuje vždy finanční a kontrolní výbor. Jestliže v obci žije alespoň 10% občanů, kteří se hlásí k jiné národnosti než k české, zřizuje obec výbor pro národnostní menšiny. Předsedou výboru musí být vždy člen zastupitelstva obce, ovšem to neplatí pro předsedu osadního výboru. Výbor plní úkoly zadané zastupitelstvem obce a také se zastupitelstvu obce zodpovídá za svou činnost. Počet členů výboru jej vždy lichý. Schůze výboru probíhají dle potřeby. Usnesení výboru je platné, jestliže s ním vysloví souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru.

Finanční a kontrolní výbory mají nejméně tři členy. Členem však nemůže být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu, ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Finanční výbor plní úkoly, kterými jej pověřilo zastupitelstvo obce a kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor se zabývá kontrolou plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem a plní další úkoly zadané zastupitelstvem obce.

V částech obce může zastupitelstvo obce zřídit osadní nebo místní výbory. Osadní výbor je minimální tříčlenný. Předseda osadního výboru je zvolen zastupitelstvem obce z řad členů

osadního výboru. Osadní výbor má právo předkládat návrhy, které se týkají rozvoje části obce a rozpočtu obce, zastupitelstvu a radě obce. Může se vyjadřovat k návrhům, které jsou předkládány zastupitelstvu a radě obce, pokud se týkají části obce, vyjadřovat se k připomínkám a podnětům předkládanými občany obce. Jestliže požádá předseda osadního výboru na zasedání zastupitelstva obce o slovo, musí mu být uděleno.

2.6.2 Komise

Rada obce může zřídit komise jako své iniciativní a poradní orgány. Komise předkládá svá stanoviska a náměty radě obce. Může být výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Komise je ze své činnosti odpovědná radě obce. Ve výkonu přenesené působnosti odpovídá starostovi.

Předsedou komise může být pouze osoba, která prokázala odbornou způsobilost v oblasti přenesené působnosti svěřené komisi. Komise se usnáší na základě většiny hlasů svých členů.

3 Rozpočet obcí

Právní předpis, který upravuje základní údaje o rozpočtu obcí, je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Stanovuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů územních samosprávných celků a pravidla hospodaření s finančními prostředky územních samosprávných celků. Důležité je, že obce vedou účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

3.1 Finanční hospodaření

Finanční hospodaření se řídí podle ročního rozpočtu a rozpočtového výhledu. Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodaření. Obsahuje základní údaje o příjmech a výdajích, dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů.

Rozpočet je finančním plánem, kterým se řídí financování činností obce. Rozpočet se sestavuje na kalendářní rok, proto se toto období nazývá rozpočtovým rokem. Při zpracování ročního rozpočtu je nutné vycházet z rozpočtového výhledu. Rozpočet se sestavuje většinou jako vyrovnaný, ale může být schválen i jako přebytkový, jestliže jsou některé příjmy daného roku určeny k využití až v příštích letech, nebo když jsou určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Schválení schodkového rozpočtu je možné v případě, že schodek bude možno uhradit buď finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou⁹, úvěrem¹⁰, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje komunálních dluhopisů. Kladný zůstatek finančních prostředků rozpočtového hospodaření běžného roku se převádí pro použití v dalším roce, čímž je buď krytí rozpočtových výdajů, nebo převedení do peněžních fondů. Schodek se uhrazuje z finančních prostředků z minulých let, nebo se kryje z návratných zdrojů splatných v následujících letech.

Obce mohou zřizovat peněžní fondy s i bez účelového určení. Zdrojem peněžních fondů mohou být přebytky hospodaření z minulých let, příjmy běžného roku neurčené k využití v běžném roce a převody prostředků z rozpočtu do účelových peněžních fondů.

Obsah rozpočtu tvoří příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace jako tvorba a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají mimo rozpočet. Mimo rozpočet probíhají peněžní operace, které se týkají cizích prostředků a sdružených prostředků. Podnikatelská činnost se sleduje

⁹ § 657 a násl. občanského zákoníku

¹⁰ § 497 a násl. obchodního zákoníku

mimo rozpočtové příjmy a výdaje. Výsledek této činnosti se promítne do rozpočtu a je součástí závěrečného účtu.

3.2 Příjmy a výdaje rozpočtu obce

Mezi příjmy a výdaji obce existuje přímá vazba a jsou sledovány odděleně podle rozpočtové skladby. Příjmy a výdaje rozpočtu obce přesně vymezuje zákon č. 250/2000 Sb.

Příjmy rozpočtu obce tedy tvoří:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
- příjmy z výsledků vlastní činnosti,
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob, které jsou obcí zřízeny nebo založeny,
- příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů činnosti státní správy (správní poplatky, vybrané pokuty),
- výnosy z místních poplatků,
- výnosy daní nebo podíly na nich,
- dotace ze státního rozpočtu a státních fondů,
- dotace z rozpočtu kraje,
- prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy,
- přijaté peněžité dary a příspěvky,
- jiné příjmy.

Výdaje rozpočtu obce jsou:

- závazky vyplývající z plnění povinností uložených obci zákonem,
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti (výdaje na péči o majetek a jeho rozvoj),
- výdaje spojené s výkonem státní správy,
- závazky vyplývající z uzavřených smluvních vztahů a ze smluvních vztahů vlastních organizací,
- závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými obcemi nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- výdaje na emisi vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů, které náleží jejich vlastníkům,

- výdaje na podporu subjektů, které provádějí veřejně prospěšné činnosti, a na podporu soukromého podnikání, které je pro obec prospěšné,
- jiné výdaje včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely,
- splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistin vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

3.3 Rozpočtový proces

Obec vypracovává roční rozpočet na základě rozpočtového výhledu a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn nejméně 15 dnů před dnem projednání návrhu rozpočtu v zastupitelstvu obce¹¹ na úřední desce a v elektronické podobě. Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, která je stanovena vyhláškou Ministerstva financí.

Není-li rozpočet schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria, což je rozpočet schválený pro předchozí rok. Pravidla rozpočtového provizoria stanoví zastupitelstvo obce. Rozpočtové příjmy a výdaje, které se uskuteční v době rozpočtového provizoria, se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení. Po schválení rozpočtu v zastupitelstvu obce se provádí neprodleně rozpis rozpočtu. Jeho součástí je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu těm subjektům, které jsou povinny se jimi řídit. Při rozpisu se rozpočet člení podle rozpočtové skladby.

Obec uskutečňuje své finanční hospodaření v souladu se schváleným rozpočtem a vykonává kontrolu svého hospodaření po celý rozpočtový rok podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Obec vykonává kontrolu hospodaření nad právníckými osobami, které zřídila nebo založila.

Rozpočet může být po schválení ještě změněn, ale jen z důvodu:

- organizační změny hospodářství financovaného rozpočtu,
- změny právních předpisů, která by ovlivnila výši rozpočtovaných příjmů nebo výdajů (metodické změny),
- změny objektivních skutečností, které ovlivňují plnění rozpočtu příjmů nebo výdajů (věcné změny).

Změny rozpočtu se provádějí rozpočtovými opatřeními. Je povinné uskutečnit rozpočtová opatření, jde-li o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, o změny závazných

¹¹ § 84 zákona č. 128/2002 Sb., § 35 zákona č. 129/200 Sb.,

ukazatelů vůči jiným osobám, nebo když hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku. Rozpočtovým opatřením tedy je:

- přesun rozpočtových prostředků, při kterém se nemění celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů,
- použití nových nepředvídaných příjmů k úhradě nových nezajištěných výdajů, což vede ke zvýšení celkového objemu rozpočtu,
- vázání rozpočtových výdajů, je-li jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů, přičemž se objem rozpočtu snižuje.

Po skončení rozpočtového roku se údaje o ročním hospodaření zpracovávají do závěrečného účtu. V něm jsou obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby, údaje o hospodaření s majetkem a dalších finančních operacích (tvorba a použití fondů), které slouží pro zhodnocení finančního hospodaření. Součástí je i vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, rozpočtům krajů, obcí, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob. Návrh závěrečného účtu musí být zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před dnem jeho projednání v zastupitelstvu obce na úřední desce a v elektronické podobě. Projednání závěrečného účtu se uzavře s vyjádřením buď souhlasu s hospodaření a to bez výhrad, nebo souhlasu s výhradami, na základě kterých přijme obec opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků.

Do plnění rozpočtu se zahrnují jen příjmy, které byly skutečně přijaty, a takové čerpání prostředků, které se uskutečnilo v kalendářním roce. Pro zařazení příjmů a výdajů do plnění rozpočtu je rozhodující datum připsání nebo odepsání prostředků na bankovních účtech. Obce mohou přijímat nebo poskytovat zálohy na věcná plnění smluv, která se uskuteční až v následujícím roce. Rozpočtové prostředky obce, které se nevyužijí do konce roku, nepropadají, ale převádějí se do dalšího roku, jejich účelovost se zachovává. Výjimku tvoří nevyužitě účelově a časově vymezené dotace a příspěvky, které poskytovatel požaduje po skončení roku vyúčtovat a nespotřebované peněžní prostředky vrátit.

3.4 Organizace územních samosprávných celků

Obce mohou zřizovat k plnění svých úkolů vlastní organizační složky bez právní subjektivity jako svá zařízení, příspěvkové organizace jako právnické osoby, které zpravidla nevytvářejí zisk, školské právnické osoby, veřejné výzkumné instituce a veřejná ústavní zdravotnická zařízení. Mohou zakládat obchodní společnosti (akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným) a obecně prospěšné společnosti.

4 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba je vydávána jako závazný dokument formou vyhlášky ministerstvem financí. Jde o vyhlášku č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů. Rozpočtová skladba je tedy jednotné třídění příjmů a výdajů a je uvedena v příloze vyhlášky o rozpočtové skladbě. V rozpočtové skladbě jsou tříděny příjmy a výdaje z hlediska odpovědnostního, druhového, odvětvového a konsolidačního.

4.1 Odpovědnostní třídění

Odpovědnostní třídění se používá pro příjmy a výdaje státního rozpočtu v členění podle kapitol. Jednotkou třídění je zde kapitola státního rozpočtu. Kapitolní třídění není základem rozpočtové skladby. Důležité je třídění druhové a odvětvové.

4.2 Druhové třídění

Druhové třídění rozděluje příjmy a výdaje podle druhu (charakteru) operace. Toto třídění má čtyři úrovně: rozpočtové třídy, seskupení rozpočtových položek, podseskupení rozpočtových položek a rozpočtové položky. Nejvyšší úroveň představují rozpočtové třídy a nejnižší rozpočtové položky. Vyšší úroveň třídění je tvořena nižší úrovní.

4.3 Třídění podle odvětví

Z odvětvového hlediska se třídí příjmy a výdaje podle odvětví (oblasti), kam peněžní operace patří. Jako u druhového členění je i zde použito čtyřstupňové rozdělení. Jednotkami třídění jsou tedy: rozpočtové skupiny, rozpočtové oddíly, rozpočtové pododdíly a rozpočtové paragrafy. Nejvyšší jednotkou třídění jsou skupiny a nejnižší paragrafy. Paragrafy jsou seskupeny do pododdílů, pododdíly do oddílů a oddíly do skupin.

4.4 Konsolidační třídění

Konsolidační třídění na základě druhového členění třídí operace uvnitř soustavy veřejných rozpočtů. Dále se tyto příjmy a výdaje rozdělují podle stupňů konsolidace. Stupněm konsolidace se rozumí okruh veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů, mezi nimiž probíhají peněžní převody, které na jedné straně představují výdaje a na druhé straně příjmy. U tohoto třídění se příjmy a výdaje třídí na záznamové jednotky.

5 Účetnictví územních samosprávných celků a jeho reforma od r. 2010

Vláda usnesením č. 561 ze dne 23. května 2007 schválila vytvoření jednotného účetnictví státu od 1. ledna 2010. Podle Ministerstva financí představuje toto účetnictví vytvoření moderního systému, který zajistí efektivní řízení hospodaření státu. Jde o vznik účetnictví s akruálním principem účtování, který je podmínkou pro zvýšení důvěryhodnosti účetních výkazů za Českou republiku.

Je vymezeno pět základních principů vytvoření účetnictví státu:

- vytvoření účetnictví státu v analogii s účetnictvím podnikatelských subjektů,
- vytvoření podmínek pro efektivní zajištění relevantních informací o hospodářské situaci státu a příslušných účetních jednotek,
- odstranění nejednotnosti jednotlivých evidencí a výkazů účetních jednotek,
- sestavení účetních výkazů za Českou republiku,
- digitalizace a elektronizace účetních záznamů.

Od 1. ledna 2010 tedy došlo podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. ke změně v postupech účtování a vykazování informací o subjektech veřejné správy. Tyto subjekty se musí vypořádat se zrušením některých účtových tříd, zavedením nových účtů a především s jiným konceptem účtování a novými formami uspořádání a obsahového vymezení výkazů a přílohy účetní závěrky.

Subjekty, na které se vztahuje zavedení účetnictví státu, jsou organizační složky státu, státní fondy podle rozpočtových pravidel, Pozemkový fond České republiky, územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí, Regionální rady regionů soudržnosti, příspěvkové organizace a zdravotní pojišťovny. Tyto subjekty jsou v zákoně o účetnictví označeny jako „vybrané účetní jednotky“.

5.1 Základní schéma rozfázování Účetní reformy v oblasti veřejných financí

Vytvoření účetnictví státu k 1. lednu 2010 je rozfázováno v rámci pokračování Účetní reformy v oblasti veřejných financí. Ministerstvo financí si je vědomo všech komplikací spojených se zaváděním změn v oblasti účetnictví, a proto fázování celého projektu bylo nastaveno tak, aby byly rozloženy jednotlivé požadavky na dotčené účetní jednotky do více účetních období.

Tabulka 1: Harmonogram účetní reformy v letech 2011 – 2013

Etapa	Problematika	Hlavní úkoly účetních jednotek	Odborná pomoc MF	Skutečné termíny prací	Postupné kroky pro skupiny účetních jednotek
A0	Změna směrné účtové osnovy	Nastavení převodových můstků a převedení zůstatků	Vytvoření převodového můstku – zveřejnění 21. 10. 2009.	IX/2009 až II/2010	
			Příslušný Český účetní standard bude zveřejněn do 30. 11. 2009		
A1	Nové části a vzory účetní závěrky	Úprava SW a práce na sestavení účetní závěrky	Vzory části účetní závěrky jsou přílohou vyhlášky	IX/2009 až XII/2010	
A2	Nové metody a postupy účtování	Organizační zajištění účtování o nových účetních případech; změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, podpora školení	IX/2009 až II/2010, příp. XII/20X0	Mezní termín pro splnění povinnosti se odvíjí od předávání účetních záznamů
A3	Podrozvaha	Organizační zajištění účtování o nových účetních případech, změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, podpora školení	IX/2009 až II/2010, příp. XII/2010	Mezní termín pro splnění povinnosti se odvíjí od předávání účetních záznamů
A4	Předávání účetních záznamů	Příprava SW, organizační, zejm. jmenování zodpovědných osob za přenos účetních záznamů	Portál na webových stránkách MF, podpora školení,	První finanční údaje II/2010	OSS a státní fondy
			testovací prostředí pro SW společnosti	Finanční údaje a účetní záznamy IV/2010	OSS, jimi zřizované PO a státní fondy
				První finanční údaje a účetní záznamy VII/2010	Municipality – kraje, obce, DSO, RRRS a jimi zřizované PO

B	Odpisování majetku a tvorba opravných položek (s výjimkou pohledávek)	Organizační zajištění účtování o nových účetních případech, změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, příslušný Český účetní standard	2011	
C	Předávání statistických dat	Organizační zajištění třídění účetních případů dle statistických požadavků; změna algoritmů v SW	Portál na webových stránkách MF, změna technické vyhlášky v první polovině roku 2010	2011	
D1	Konsolidace – etapa 1	Sestavení pomocných konsolidačních přehledů – zjednodušené	Portál na webových stránkách MF – konsolidační manuál	VII/2011	Konsolidační vyhláška bude předložena do připomínkového řízení počátkem roku 2010
		metody konsolidace			
D2	Konsolidace – etapa 2	Sestavení pomocných konsolidačních přehledů	Portál na webových stránkách MF – konsolidační manuál	IX/2010 až VII/2012	Všechny konsolidované a konsolidující ÚJ státu
E1	Ocenění majetku 1 Kč	Organizační zajištění zaúčtování stávajícího majetku	Portál na webových stránkách MF, osobní jednání	2009 až 2011	
E2	Ocenění majetku reálnou hodnotou	Organizační zajištění ocenění stávajícího majetku určeného k prodeji a zajištění účtování o nových účetních případech		I/2010 až VII/2010	OSS a státní fondy
				I/2010 až XII/2010	Ostatní vybrané účetní jednotky
				2010 až 2011	Pozemkový fond ČR

Zdroj: MF - odbor Účetnictví a audit, Základní rozfázování vytvoření účetnictví státu k 1. lednu 2010, publikováno 03/11/2009

5.2 Dotčené právní předpisy

Pro vybrané účetní jednotky jsou důležité tyto právní předpisy:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky,
- „nové“ České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky č. 703-707¹²,
- vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě u vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků, ve znění pozdějších předpisů,
- vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti, ve znění pozdějších předpisů,
- konsolidační vyhláška, která zatím nebyla vydána.

5.2.1 Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon o účetnictví měl dělenou účinnost, a to k 1. lednu 2009 a k 1. lednu 2010. Veškeré změny, které souvisely s vytvořením účetnictví státu, byly účinné od 1. ledna 2010. Samozřejmě i poté proběhly ještě malé změny s účinností od 1. ledna 2011.

Podle novelizovaného zákona o účetnictví se rozšířil okruh právních vztahů o soubor činností směřujících ke shromažďování účetních záznamů od „vybraných účetních jednotek“ v centrálním systému účetních informací státu (označovaného jako CSÚIS) a sestavení účetních výkazů za Českou republiku.

Ministerstvo financí bylo tímto zákonem pověřeno zjišťováním účetních záznamů pro potřeby státu a sestavováním účetních výkazů za Českou republiku. Toto ministerstvo také spravuje centrální systém informací státu. K poslednímu dni kalendářního roku se tedy za Českou republiku sestavují tyto účetní výkazy: souhrnný výkaz majetku a závazků státu, souhrnný výkaz nákladů a výnosů státu, výkaz peněžních toků a příloha.

¹² České účetní standardy č. 501 – 522 byly zrušeny pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 505/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška č. 505/2002 Sb. byla zrušena a nahrazena vyhláškou 410/2009 Sb.

Zákon dále vymezuje „vybrané účetní jednotky“, které jsou vyjmenovány v úvodu této kapitoly. Vybrané účetní jednotky musí poskytovat informace o stavu účtů v knize podrozvahových účtů, která je nezbytnou součástí účetní závěrky. Pro tyto účetní jednotky může směrná účtová osnova určit uspořádání a označení analytických a podrozvahových účtů.

Kromě rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy je povinnou součástí účetní závěrky vybraných účetních jednotek i přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu. K tomu ale musí vybraná účetní jednotka splnit dvě podmínky. První podmínkou je celkový úhrn aktiv, který by měl být větší než 40 000 000,- Kč, a druhou roční úhrn čistého obratu větší než 80 000 000,- Kč.

Kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty a církevní stavby, pokud není známa jejich pořizovací cena, oceňují vybrané účetní jednotky ve výši 1,-Kč. Novinkou je i ocenění majetku reálnou hodnotou. Reálnou hodnotou se oceňuje u vybraných účetních jednotek majetek určený k prodeji s výjimkou zásob. Reálnou hodnotou může být tržní hodnota, ocenění kvalifikovaným odhadcem nebo posudek znalce popř. ocenění, které se stanoví podle zvláštních právních předpisů. Vybrané účetní jednotky musí vždy postupovat podle Českých účetních standardů.

Vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu bylo zrušeno pro územní samosprávné celky, dobrovolné svazky obcí a organizační složky státu. Vybrané účetní jednotky mají povinnost uvádět v hlavní knize denně souhrnné obraty stan „Má dáti“ a „dal“ účtů, jestliže tuto povinnost neplní v jiné účetní knize.

5.2.2 Vyhláška č. 410/2009 Sb.

Protože množství změn ve vyhlášce č. 505/2002 Sb. by bylo příliš rozsáhlé, rozhodlo se Ministerstvo financí pro vydání nové vyhlášky. Mezi důvody pro vydání nové vyhlášky patří zejména nová ustanovení zákona č. 304/2008 Sb., kterým se mění zákon o účetnictví. Jde tedy o nové povinné části účetní závěrky, nové metody ocenění majetku a o podrozvahové účty. Hlavním cílem vyhlášky je zjednodušení orientace vybraných účetních jednotek v účetní závěrce a zajištění možnosti jejich elektronických přenosů.

Byla tedy vydána vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Tato vyhláška upravuje rozsah a způsob sestavování účetní závěrky dále uspořádání, označování a obsahové vymezení položek aktiv a pasiv, podrozvahových účtů, nákladů, výnosů a výsledku hospodaření, uspořádání a obsahové vymezení vysvětlujících a

doplňujících informací v příloze, uspořádání a obsahové vymezení přehledu o peněžních tocích a přehledu o změnách vlastního kapitálu, směrnou účtovou osnovu, účetní metody (oceňování, tvorba a použití opravných položek, odpisování, tvorba a použití rezerv) a závazný vzor částí účetní závěrky.

Součástí vyhlášky je i sedm příloh, jsou jimi: rozvaha, výkaz zisku a ztráty, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu, příloha, přehled tvorby a použití fondu privatizace a směrná účtová osnova.

V rozvaze najdeme novou strukturu položek, která vychází z nové směrné účtové osnovy. Novinkou je zavedení čtyř sloupců u aktiv v rozvaze a to sloupců zvaných brutto, korekce a netto pro běžné účetní období a sloupce pro minulé účetní období. Sloupec brutto uvádí informace o stavu aktivních položek rozvahy k rozvahovému dni, které nejsou upraveny o oprávkou a opravné položky. Výše oprávek a opravných položek se uvádí u dané položky ve sloupci korekce. Ve sloupci netto najdeme informace o stavu položek, které jsou sníženy o výši oprávek a opravných položek. U pasiv zůstávají dva sloupce, jeden pro údaje běžného účetního období a jeden pro údaje minulého účetního období.

Výkaz zisku a ztráty musí sestavovat všechny účetní jednotky. Důvodem je sestavení účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celky státu. Výkaz zisku a ztráty obsahuje celkem čtyři sloupce. Nalezneme zde sloupce v členění na hlavní a hospodářskou činnost a každá činnost je dále rozdělena na běžné a minulé účetní období.¹³ Hlavní činností se rozumí veškeré činnosti, pro které byla účetní jednotka založena. Hospodářskou činností se rozumí např.: činnost doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná.

Přehled o peněžních tocích je podrobným výpisem vybraných položek aktiv a pasiv, který podává informace o změnách peněžních prostředků za účetní období. Přehled o změnách vlastního kapitálu obsahuje čtyři sloupce: minulé období, zvýšení stavu, snížení stavu a běžné období. Jde o rozpis položky vlastní jmění, kterou nalezneme v rozvaze.

Nová směrná účtová osnova ruší některé účtové skupiny a účty a zavádí nové. Mezi hlavní rozdíly patří např.: zavedení účtů opravných položek v účtové třídě 1 „Zásoby a opravné položky“, změny účtování na účtech účtové třídy 2 „Účty rozpočtového hospodaření, krátkodobých finanční majetek a krátkodobé úvěry a půjčky“ a 3 „Zúčtovací vztahy“, změny v účtové třídě 4 „Jmění, fondy, výsledek hospodaření, rezervy, dlouhodobé závazky a

¹³ V účetních závěrkách, které byly sestavovány k 31. 12. 2010, účetní jednotky ve výkazu zisku a ztrát neuváděly údaje týkající se minulého účetního období.

pohledávky, závěrečné účty a zvláštní zúčtování“, účtování nákladů a výnosů do třídy 5 „Náklady“ a 6 „Výnosy“, vyhrazení účtové třídy 9 „Podrozvahové účty“ pouze pro podrozvahové účty.

Účetní jednotky provedou poprvé použití metody tvorby a použití opravných položek (s výjimkou tvorby opravných položek u pohledávek) v účetní závěrce sestavované k 31. 12. 2011. K tomuto datu také prvně použijí metodu odpisování dlouhodobého majetku.¹⁴

5.2.3 České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky č. 703-707

Tyto standardy se týkají: účtů a zásad účtování na účtech (701), otevírání a zavírání účetních knih (702), transferů (703), fondů účetní jednotky (704), rezerv (705), opravných položek a vyřazení pohledávek (706) a zásob (707).

ČÚS č. 701 byl vydán v roce 2009 s účinností od roku 2010, stejně tak ČÚS č. 702, který ale byl v r. 2010 doplněn, a ČÚS č. 704. V průběhu roku 2010 pak byly s účinností od roku 2011 vydány ČÚS č. 703, 705, 706 a 707.

Ze všech názvů Českých účetních standardů je zřejmé, čeho se týkají. Český účetní standard č. 702 však obsahuje ještě vzor převodového můstku k 1. lednu 2010. Tento převodový můstek obsahuje směrnou účtovou osnovu roku 2009, kterou porovnává s novou směrnou účtovou osnovou roku 2010 a toto porovnání je doplněno o komentář, který podává informace o tom, zda se něco změnilo či nezměnilo, popř. jak se změnilo.

5.2.4 Vyhláška č. 383/2009 Sb. (technická vyhláška o účetních záznamech)

Tato vyhláška stanovuje pravidla pro formát, strukturu, přenos a zabezpečení účetních záznamů, rozsah a četnost předávání účetních záznamů do centrálního systému účetnictví státu. Určuje vybrané účetní jednotky, které předávají pouze účetní záznamy pro sestavení účetních výkazů za Českou republiku a za dílčí konsolidační celek státu do centrálního systému účetních informací státu. Dále stanoví způsob, termíny a rozsah údajů předkládaných pro hodnocení plnění rozpočtů vybraných účetních jednotek a požadavky na technické a smíšené formy účetních záznamů. Konsolidační výkazy předají vybrané účetní jednotky poprvé za účetní období roku 2012.

Ministerstvo zveřejnilo pracovní verzi technického manuálu k této vyhlášce, přičemž oficiální zveřejnění technického manuálu bude provedeno s ohledem na postup projektu Integrovaného

¹⁴Při tom účetní jednotky nezobrazují náklady související s odpisováním tohoto majetku v účetním období roku 2011, takže hodnota opravěk k odpisovanému dlouhodobému majetku se promítne jako oceňovací rozdíl při změně metody.

informačního systému státní pokladny. Technický manuál je totiž součástí provozní dokumentace Integrovaného informačního systému státní pokladny a představuje metodiku technického zajištění formátu, struktury, přenosu a zabezpečení účetních záznamů.

5.2.5 Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků

Tato vyhláška stanovuje pro vybrané účetní jednotky požadavky na organizační zajištění a způsob provedení inventarizace majetku a závazků, kulturních památek, sbírek muzejní povahy a archeologických nálezů. Vyhláška nabyla účinnosti 5. října 2010. Tuto vyhlášku musí obce respektovat od roku 2011. Mohla být ale podkladem pro inventury, které proběhly v roce 2010. Vyhláška upravuje většinou postupy již v praxi používané, proto do samotného systému inventarizace nepřináší žádné převratné změny.

5.2.6 Vyhláška č. 449/2009 Sb.

Tato vyhláška podle svého názvu upravuje způsob, termíny a rozsah údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtu dobrovolných svazků obcí a rozpočtů regionálních rad soudržnosti.

Tzv. údajem jsou pouze finanční výkazy a doplňující údaje. Finančními výkazy se tedy rozumí: výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, organizačních složek státu a státních fondů, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad, výkaz o nárocích z nespotřebovaných výdajů organizačních složek státu a chronologický přehled rozpočtových opatření. Doplňujícími údaji jsou: přehled o rozpočtu nákladů a výnosů příspěvkových organizací, výkaz o zaměstnanosti regulované vládou, rozpis schváleného rozpočtu příjmů a výdajů a příloha ke komentáři k finančnímu výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu správců kapitol, organizačních složek státu a státních fondů a limity a zůstatky na účtech v České národní bance.

5.2.7 Konsolidační vyhláška

Legislativní rámec pro konsolidaci výkazů vychází z ustanovení §23b zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Konsolidační vyhláška nebyla doposud vydána. Její vydání se očekávalo do konce roku 2010. Vyhláška by měla stanovit povinnost součinnosti účetním jednotkám, které se zahrnují do konsolidačního celku nebo do dílčích

konsolidačních celků, s účetní jednotkou sestavující konsolidované výkazy. K této vyhlášce by měl být vydán i konsolidační manuál.

A co vlastně znamená výraz účetní konsolidace? Účetní konsolidace je proces, jehož výsledkem je sestavení výkazů za skupinu organizací, jako kdyby se jednalo o jeden celek. Stát je právnickou osobou, která se dělí do velkého počtu účetních jednotek, které plní funkce státu, jednají jeho jménem, poskytují služby, vybírají daně a poplatky, spravují majetek státu apod. Tyto skutečnosti se promítají do účetnictví, jehož výsledkem je sestavení účetní závěrky za každou účetní jednotku. Aby bylo možné využít všechny informace pro řízení státu, je nutné využít účetní konsolidace a sestavit souhrnný výkaz majetku a závazků státu, souhrnný výkaz nákladů a výnosů státu, přílohu a výkaz peněžních toků státu.

Pro provádění účetní konsolidace státu budou použity metody osvědčené a používané v podnikatelském prostředí, které vychází ze 7. direktivy Rady Evropských společenství. Tento přístup přináší výhodu, protože bude možno srovnávat konsolidované účetní informace státu České republiky s informacemi, které jsou zveřejňovány podnikatelským sektorem, i s výsledky ostatních zemí Evropy.

Celý proces konsolidace probíhá ve čtyřech etapách. První fází je vymezení konsolidačního celku, což by mělo být záležitostí konsolidační vyhlášky. V druhé etapě probíhá analýza vztahů mezi složkami konsolidačního celku, určení konsolidačních metod a systému konsolidace a stanovení konsolidačních pravidel (sjednocení účetních metod). V třetí neboli prováděcí fázi jsou prováděny konkrétní konsolidační postupy podle metod konsolidace v souladu s konsolidačním manuálem. Čtvrtá závěrečná fáze nastává sestavením konsolidovaných výkazů za stát Českou republiku a zveřejněním údajů.

5.3 Hodnocení reformy

Jednotné účetnictví státu by mělo sjednotit předchozí roztříštěný systém hospodaření státu. Podle ministerstva financí neumožňoval dřívější systém přístup ke kvalitním a aktuálním datům a státní finance byly řízeny na základě údajů z neprovázaných a nekomplexních výkazů.

Jednotné účetnictví by mělo přinést přehlednější a průhlednější informace o hospodaření státu v kratším časovém horizontu. Mělo by zajistit dostatek informací pro nakládání se státními penězi. Účetní subjekty by měly být mezi sebou snáze porovnatelné. Operace se státním majetkem by měly být lépe viditelné.

Reforma s sebou přinesla ale i řadu problémů. Ze strany Ministerstva financí neproběhlo dostatečné metodické řízení, protože nebyly vydány všechny účetní standardy, nejsou dořešeny některé účetní postupy a neproběhlo dostatečné proškolení jak z hlediska účetnictví, tak z hlediska výkaznictví. Dále se vyskytují technické problémy při předávání dat do centrálního systému účetních informací státu (CSÚIS) např.: nefunkčnost systému, pozdní přidělování přístupových práv do systému, chybné načítání výkazu a chybné nastavení výkazových vazeb. Tato reforma je velmi zdlouhavý proces, který vyžaduje podporu všech zúčastněných stran, a to zda bylo dosaženo vytčených cílů, ukáže až čas.

6 Analýza hospodaření městyse Kácov v letech 2007 – 2009

Městys Kácov se rozprostírá na obou březích řeky Sázavy ve Středočeském kraji poblíž dálnice D1 (exit 49). Do působnosti obce spadají osady Zliv, Zderadiny, Zderadinky a Račiněves.

Kácov se může pyšnit svým vlastním znakem. Je jím modrý štít, na němž jsou vpředu červená a vzadu bílá křídla, přes ně je vyobrazen jetelový trojlístek s řapíkem zlaté barvy. Pod křídly leží na zlaté misce doprava obrácená stříbrná hlava Jana Křtitele. Toto zpodobnění bylo uctíváno jako symbol Jana Křtitele a věřilo se, že má léčivé schopnosti. Trojlístek je symbolem štěstí a křídla jsou spojována se symbolem orlice, jakožto druhým nejčastěji zobrazovaným zvířetem v české heraldice. Orel symbolizuje sílu a vítězství.

6.1 Historie městyse

První zmínka o Kácovu pochází z roku 1318. Na jihozápad od městečka nad levým břehem řeky Sázavy stával hrad. Později zpustl a poškozen byl i za husitských válek. Na místě dnešního zámku stávala tvrz. V letech 1726 – 1733 byl místo tvrze vystavěn zámek, který nechala postavit Anna Marie Toskánská. Prostory zámku jsou dnes využívány účelově jako byty, nebytové prostory pro řemeslné účely apod. Anna Marie Toskánská byla významnou majitelkou Kácova. Nechala zde postavit nejen zámek, ale i sousoší čtrnácti svatých pomocníků z červeného pískovce, radnici, „starou školu“. Přestavěla kostel zasvěcený Narození Panny Marie, vyprosila pro něj ostatky svatého Liberáta a pro kostelní věž darovala hodiny. Dále pro obec zřídila papírnu, vodovod a nechala postavit přes řeku dřevěný most. K majetku zámku patřil od roku 1457 i pivovar, který funguje dodnes pod názvem Pivovar Hubertus Kácov, a. s. Vinopalna zřízená roku 1688, byla později přeměněna na parní lihovar, jehož provoz dnes zajišťuje firma Kácovka, s. r. o.

Kácovu byla udělena i určitá privilegia. Bylo mu uděleno tržové právo a právo hrdelního soudu. V roce 1968 byla v Kácově zřízena četnická stanice, dnes bychom ale policii v městečku těžko hledali. Od roku 1867 funguje v obci pošta.

Naproti kostelu se nachází rodný dům nejznámějšího kácovského rodáka Jana Valeriána Jirsíka (1798 – 1883), který byl biskupem budějovickým. Dům dnes slouží jako radnice a infocentrum. Kácovskou školu navštěvoval spisovatel a redaktor Osvěty Václav Vlček, rodák ze Střechova (1839 – 1908).

6.2 Současnost

Kácov získal právo používat historický titul městyse k 1. prosinci 2006. Tento titul se považuje za věc prestiže, protože žádné výhody tento statut nepřináší. Titul městyse byl do roku 1948 svazován s právem pořádat výroční trhy – jarmarky. Kácov měl v minulosti právo pořádat deset výročních trhů. V roce 1948 existovalo 518 městysů a tento titul jim nikdy nebyl zákonem odebrán, naopak byl vydán zákon, který používání titulu obnovuje. Nárok na vrácení tohoto titulu měly obce, které toto označení užívaly před vznikem národních výborů v roce 1954.

Kácov má v současné době více než 300 domů s 800 obyvateli. Zejména v letních měsících je vyhledáván turisty, především vodáky. Obec nabízí ubytování, stravování i řadu sportovních aktivit. Dále zde můžeme najít školu, sportovní areál, sokolovnu, spolkovou činnost, poštu, síť obchodů, praktického lékaře, zubního lékaře, autobusové nádraží a dvě vlakové zastávky.

V Kácově probíhá i řada akcí. Koncem srpna se koná tradiční Kácovská pouť. Ta byla v minulosti spojována hlavně s postavou svatého Liberáta, patrona Kartága, a koná se vždy v neděli v týdnu po 17. srpnu. Jednou z akcí, kterou zastřešuje Sdružení pro rozvoj Kácova, je Kácovský běh. Trať měří přesně 19,312 km a láká svojí polohou v malebném kraji s romantickými přírodními lokalitami. Koná se poslední sobotu v srpnu, popř. první sobotu v září. Kácov je znám i díky Posázavskému pacifiku, což je název železniční trati z Prahy přes Vrané nad Vltavou a Čerčany do Světlé nad Sázavou, která měří 157 km. Po této trati několikrát z Prahy vyjíždějí historické vlaky s parními lokomotivami. V září startuje z Kácova automobilová veterán rallye. V letech 2007 – 2010 se zde konal jeden z největších hudebních festivalů – Sázavafest, na který se sjíždělo do městečka kolem 20 000 lidí.

Základní škola funguje od roku 1692. Od osvobození roku 1945 se v obci vyučuje ve dvou školních budovách. V roce 2000 byla otevřena přístavba k „nové budově“, kde se v přízemí nachází školní jídelna a v patře mateřská školka, která byla zřízena v obci roku 1947. 1. ledna 2003 se škola stala příspěvkovou organizací s názvem Základní škola a mateřská škola Kácov.

Obrázek 1: Znak městyse Kácov

6.3 Plnění rozpočtu v oblasti příjmů

6.3.1 Celkové příjmy

Celkové příjmy městyse Kácov jsou uvedené v níže uvedené tabulce. První sloupec obsahuje hodnoty schváleného rozpočtu jednotlivých let. Upravený rozpočet pak zohledňuje změny, které se udály v průběhu rozpočtového roku. Skutečné příjmy, kterých bylo dosaženo k 31. 12. daného roku, obsahuje třetí sloupec s názvem skutečnost. Plnění rozpočtu vyjadřuje, do jaké míry byl ve skutečnosti rozpočet splněn. Je to tedy poměr mezi skutečností a upraveným rozpočtem.

Tabulka 2: Celkové příjmy

Rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost	Plnění rozpočtu
2007	11 532 014,00	14 378 144,00	14 276 304,77	99,29%
2008	12 113 000,00	16 367 814,00	16 310 844,55	99,65%
2009	16 770 000,00	14 621 937,00	14 725 767,74	100,71%

Jak je vidět, schválený rozpočet se od upraveného rozpočtu značně lišil. Zvýšení bylo způsobeno především díky přijatým transferům, se kterými se ve schválených rozpočtech nepočítalo. V roce 2008 navíc vzrostly příjmy z poskytování služeb a výrobků. V roce 2009 došlo k poklesu i přes přijaté transfery, neboť klesly příjmy z prodeje majetku. Plnění příjmů bylo v letech v 2007 a 2008 více než 99% a v roce 2009 dokonce více než 100%. Tato skutečnost se jeví jako pozitivní, protože se zdá, že obec by měla mít dostatečné prostředky ke krytí svých výdajů.

Vývoj celkových příjmů znázorňuje následující graf. Jsou zde lépe vidět odlišnosti od schváleného a upraveného rozpočtu a od skutečnosti. V roce 2008 můžeme vidět nárůst příjmů oproti 2007, v roce 2009 naopak propad oproti roku 2008 na úroveň roku 2007.

Graf 1: Vývoj příjmů

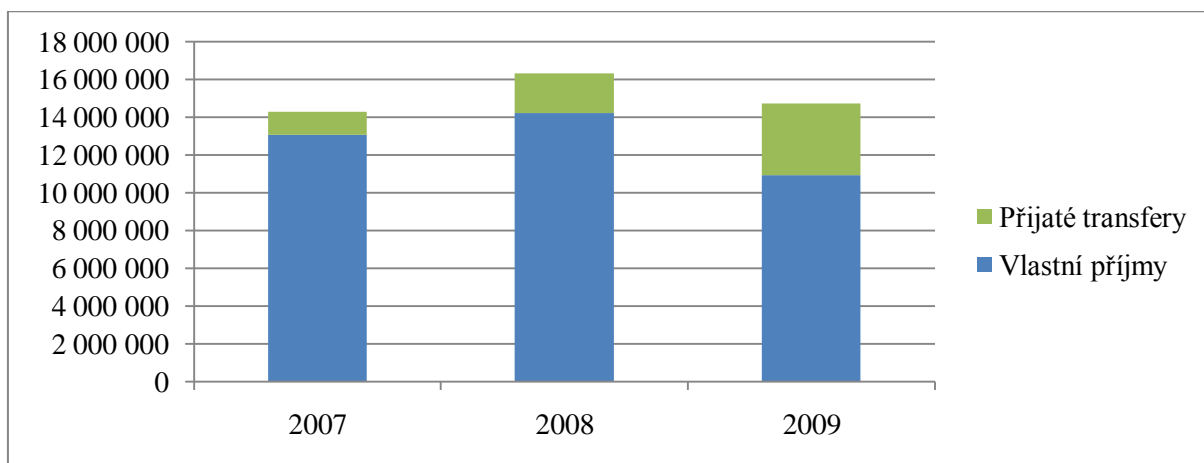
6.3.2 Struktura celkových příjmů¹⁵

V úvodu je důležité zmínit, že celkové příjmy se dělí podle rozpočtové skladby na vlastní příjmy a přijaté transfery. Vlastní příjmy se pak dále rozdělují na daňové, nedaňové a kapitálové příjmy. Následující tabulka a graf zobrazuje vývoj jednotlivých skupin příjmů.

Tabulka 3: Struktura příjmů

Příjmy	2007		2008		2009	
	Skutečnost	Plnění	Skutečnost	Plnění	Skutečnost	Plnění
Daňové příjmy	7 219 504,24	99,25%	8 637 041,78	99,86%	7 385 459,65	99,88%
Nedaňové příjmy	1 878 755,53	97,55%	2 332 490,77	99,80%	2 805 635,09	100,01%
Kapitálové příjmy	3 969 118,00	100,00%	3 251 550,00	98,79%	732 143,00	100,01%
Vlastní příjmy	13 067 377,77	99,23%	14 221 082,55	99,60%	10 923 237,74	99,92%
Přijaté transfery	1 208 927,00	100,00%	2 089 762,00	100,00%	3 802 530,00	103,04%

Graf 2: Vývoj daňových a nedaňových příjmů

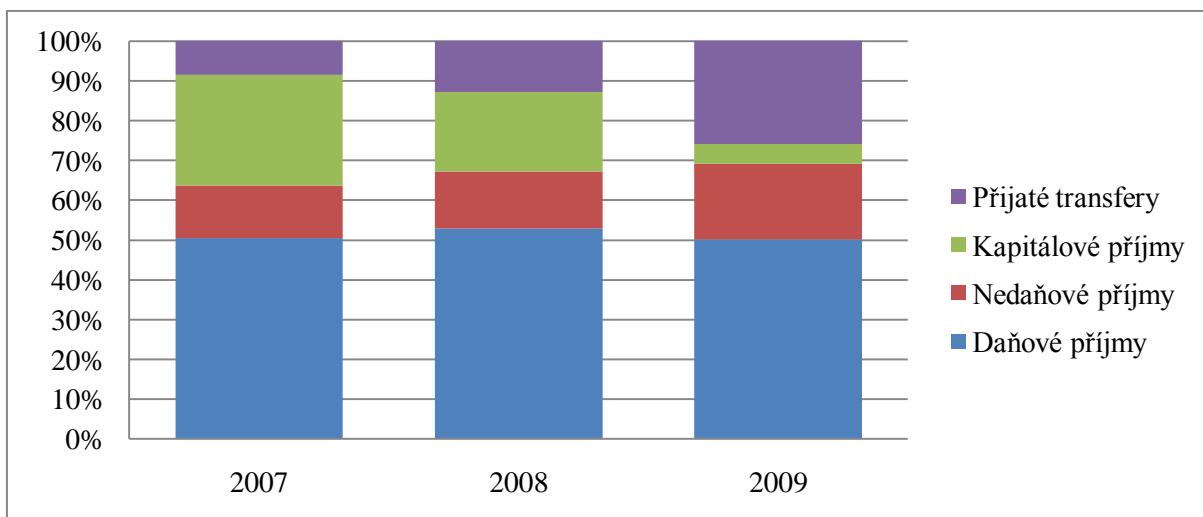

Je patrné, že celkové příjmy byly z větší části tvořeny vlastními příjmy, které v roce 2008 vzrostly a v roce 2009 naopak klesly. Stejný vývoj byl zaznamenán i u celkových příjmů. Tato shoda je dána tím, že vlastní příjmy jsou hlavní částí celkových příjmů. Přijaté transfery se rok od roku zvyšovaly.

Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech v jednotlivých letech ukazuje následující graf. Jak je vidět, daňové příjmy se příliš neměnily, jejich výše dosahovala zhruba 50 % celkových příjmů. Zato nedaňové příjmy vzrostly z 13 % celkových příjmů na 14 % a později na 19 %. Kapitálové příjmy se naopak snížily a to z 28 % na 20 % a dále až na 5 % celkových příjmů. Přijaté transfery vzrostly z hodnoty 8 % celkových příjmů na hodnotu 12 % a v roce 2009 dokonce na 26 %, což značí snížení celkového podílu vlastních příjmů.

¹⁵ Čísla zmíněná v jednotlivých podkapitolách kapitoly s názvem „Plnění rozpočtu v oblasti příjmů“, které nejsou součástí uvedených tabulek, jsou uvedeny v přehledných tabulkách v příloze.

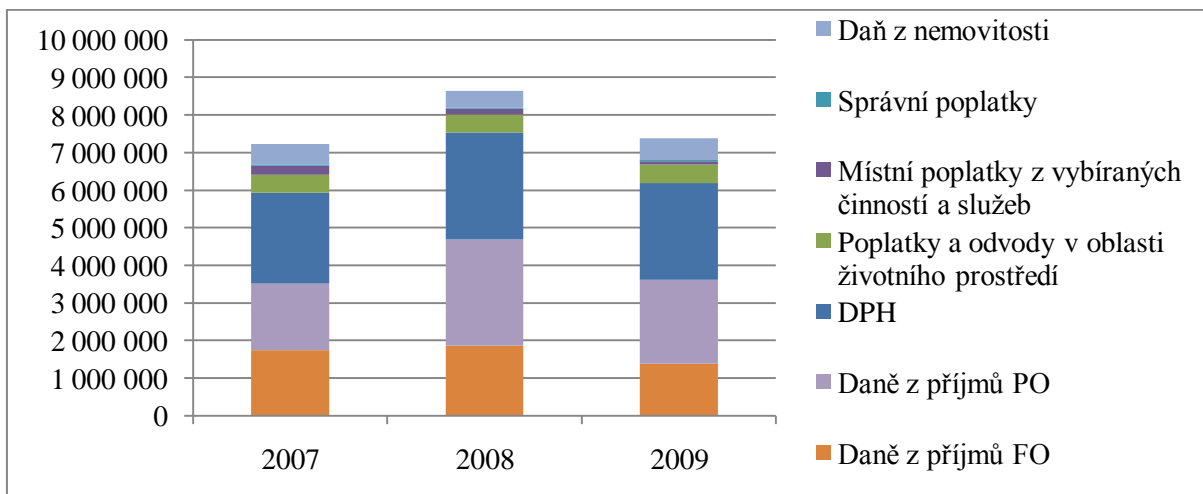
Graf 3: Podíly jednotlivých příjmů

6.3.3 Daňové příjmy

Daňové příjmy tvořily polovinu celkových příjmů, a proto by bylo dobré vědět, které položky byly v daňových příjmech zahrnuty. Tuto informaci nám sděluje následující graf. Největší podíl na daňových příjmech zaujímal daň z přidané hodnoty, jejíž podíl měl v letech 2007 a 2008 hodnotu okolo 33 % a v roce 2009 tato hodnota vzrostla na 35 %. Dále následovaly daně z příjmů právnických osob, jejich podíl vzrostl z původních 25 % na 33 % a poté poklesl na 30 %. Daně z příjmů fyzických osob klesly z původních 24 % na 22 % a nakonec na 19 % daňových příjmů. Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí a daň z nemovitosti zaujímali podíl na daňových příjmech v letech 2007 a 2009 okolo 7 %, v roce 2008 ale poklesly na 5 %. Místní poplatky z vybíraných činností a služeb poklesly z 3% podílu na daňových příjmech na 2% a v roce 2009 na 1% podíl. Správní poplatky netvoří ani 1 % daňových příjmů.

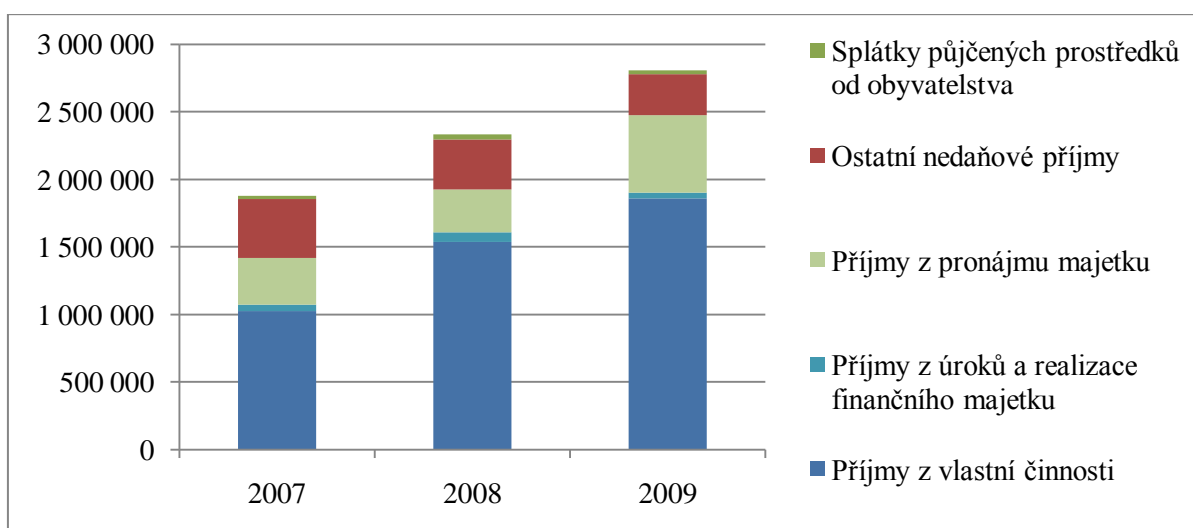
Graf 4: Struktura daňových příjmů

6.3.4 Nedaňové příjmy

Výši a vývoj nedaňových příjmů je možné vyčíst z následujícího grafu. Na grafu je vidět, růst nedaňových příjmů v jednotlivých letech. Příjmy z vlastní činnosti v roce 2007 tvořily 55 % nedaňových příjmů, v roce 2008 vzrostly a nadále už zůstávaly na 66 %. Podíl příjmů z úroků a realizace finančního majetku se v roce 2007 a 2008 pohyboval na 3 %, v roce 2009 pak následovalo mírné snížení na 2 %. Příjmy z pronájmu majetku v roce 2007 dosahovaly 18 % nedaňových příjmů, v roce 2008 nastal pokles na 14 % a v roce 2009 nastal naopak vzrůst na 20 %. Podíl ostatních nedaňových příjmů klesal z 23 % na 16 % a později až na 11 %. Splátky půjček od obyvatelstva si držely po všechny tři roky hodnotu okolo 1 % nedaňových příjmů.

Graf 5: Vývoj nedaňových příjmů

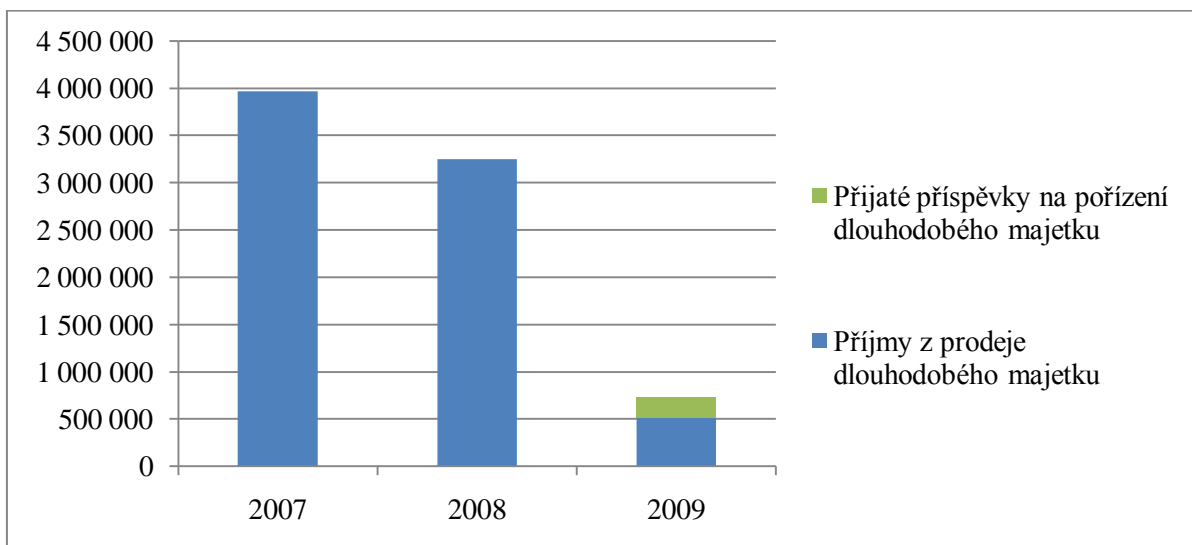

6.3.5 Kapitálové příjmy

Následující graf ukazuje snižování významu kapitálových příjmů v rozpočtu městyse Kácov. Jak již bylo uvedeno výše, kapitálové příjmy se snížily a to z 28 % (rok 2007) až na 5 % (rok 2009) celkových příjmů. V absolutním vyjádření nastalo v roce 2008 snížení o 717 518 Kč a v roce 2009 o 2 519 407 Kč. S tímto snížením ale nebylo při schvalování rozpočtu počítáno. V roce 2008 byl schválen rozpočet, ve kterém byla u položky kapitálových příjmů uvedena hodnota 4 000 000 Kč. V roce 2009 dosahovala částka kapitálových příjmů dokonce 8 720 000 Kč, přičemž skutečně obec měla příjmy ve výši 732 143 Kč. Tento rozdíl přispěl ke snížení celkových příjmů na úroveň roku 2007.

V letech 2007 a 2008 se skládaly kapitálové příjmy pouze z příjmů z prodeje dlouhodobého majetku. V roce 2009 pak tyto příjmy tvořily 70 % kapitálových příjmů a zbylých 30 % tvořily přijaté příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku.

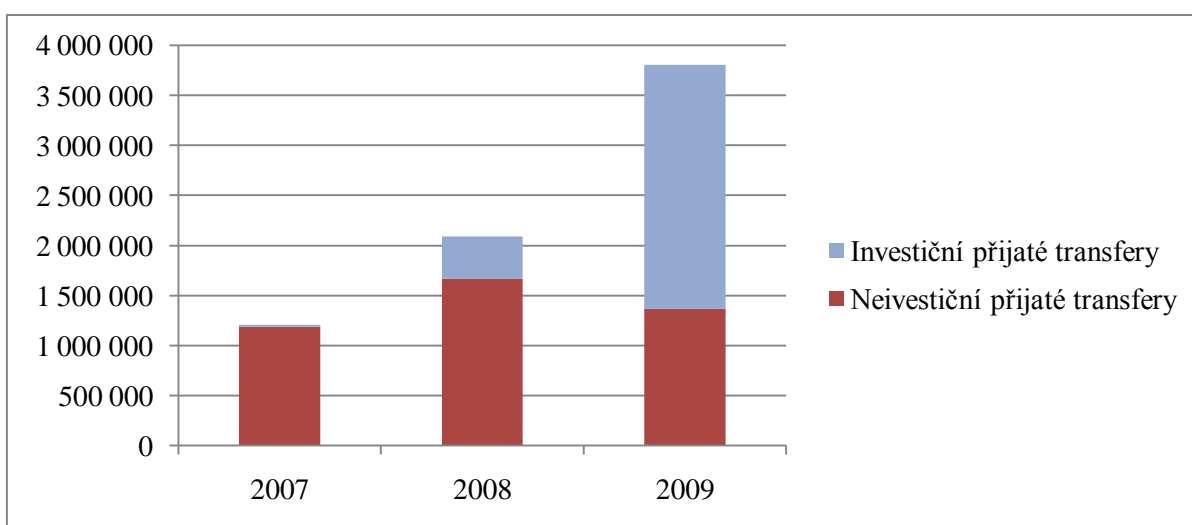
Graf 6: Vývoj kapitálových příjmů

6.3.6 Přijaté transfery

Na následujícím grafu je vidět zvyšování celkových přijatých transferů. Podíl neinvestičních přijatých transferů se však snižoval, zatímco v roce 2007 činil 98 %, v roce 2008 klesl na 80 % a v roce 2009 tvořil podíl neinvestičních přijatých transferů na celkových přijatých transferech pouze 36 %. Naproti tomu význam investičních přijatých transferů vzrostl. Jejich podíl rostl z 2% na 20 % a v roce 2009 dokonce na 64 %.

Graf 7: Vývoj přijatých transferů

6.4 Plnění rozpočtu v oblasti výdajů

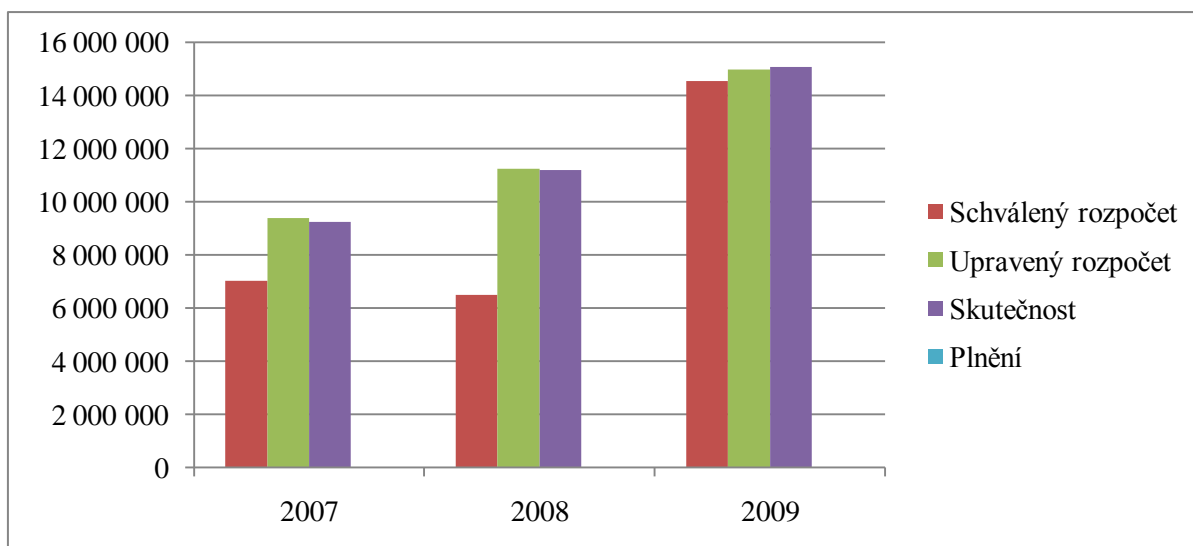
6.4.1 Celkové výdaje

Vývoj celkových výdajů ukazuje následující tabulka a graf. Stejně jako u příjmů se ukazuje, že schválený rozpočet byl vždy nižší než upravený rozpočet, ale upravený rozpočet se od skutečnosti lišil už jen málo. Je vidět, že výdaje se každoročně zvýšily. Plnění rozpočtu v letech 2007 a 2008 je o něco menší než 100%, což znamená určitou úsporu oproti plánu.

Tabulka 4: Celkové výdaje

Rok	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutečnost	Plnění
2007	7 028 014,00	9 374 144,00	9 243 692,62	98,61%
2008	6 495 000,00	11 241 634,00	11 198 631,56	99,62%
2009	14 547 000,00	14 980 232,00	15 076 415,15	100,64%

Graf 8: Vývoj celkových výdajů

Celkové výdaje je možné rozdělit na běžné a kapitálové. Strukturu celkových výdajů přibližuje následující tabulka. Lze z ní vyčíst pokles podílu běžných výdajů na celkových výdajích z 99 % na 87 % a poté na 75 %. Z tohoto je jasné, že podíl kapitálových výdajů musel naopak vzrůst. Kapitálové výdaje se v roce 2007 podílely 1 % na celkových výdajích, v roce 2008 již 13 % a v roce 2009 tvořily 25 % celkových výdajů.

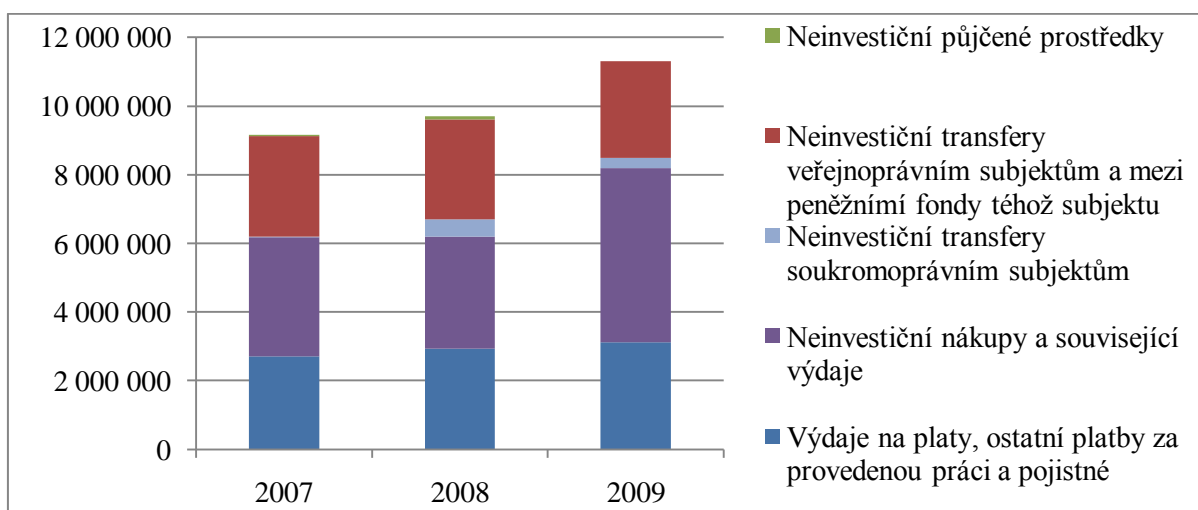
Tabulka 5: Struktura celkových výdajů

Celkové výdaje	2007		2008		2009	
	Skutečnost	Podíl	Skutečnost	Podíl	Skutečnost	Podíl
Běžné výdaje	9 161 837,32	99,11%	9 705 966,76	86,67%	11 311 274,31	75,03%
Kapitálové výdaje	81 855,30	0,89%	1 492 664,80	13,33%	3 765 140,84	24,97%
Výdaje celkem	9 243 692,62	100,00%	11 198 631,56	100,00%	15 076 415,15	100,00%

6.4.2 Běžné výdaje¹⁶

I pro zobrazení jednotlivých položek běžných výdajů a jejich vývoje, je zde uveden graf. Legenda grafu obsahuje položky spadající do běžných výdajů. Největší podíl na běžných výdajích mají výdaje na neinvestiční nákupy a související výdaje, tento podíl v roce 2007 činil 38 %, za rok poklesl na 34 % a v roce 2009 vzrostl na 45 %. Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné se v roce 2007 a 2008 podílely na běžných výdajích 30 % a poté poklesly na 28 %. Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu tvořili 32 % běžných výdajů, v roce 2008 byl zaznamenán jejich pokles na 30 % a v roce 2009 činily 25 % běžných výdajů. Podíl neinvestičních transferů soukromoprávním subjektům netvořil v roce 2007 ani 0,5 %, v roce 2008 jejich podíl vzrostl na 5 % a poté poklesl na 3 %. Neinvestiční půjčené prostředky nedosahovaly ani 0,5% podílu na běžných výdajích, v roce 2008 vzrostl tento podíl na 1% a v roce 2009 nebyly tyto výdaje do rozpočtu zahrnuty.

Graf 9: Vývoj běžných výdajů

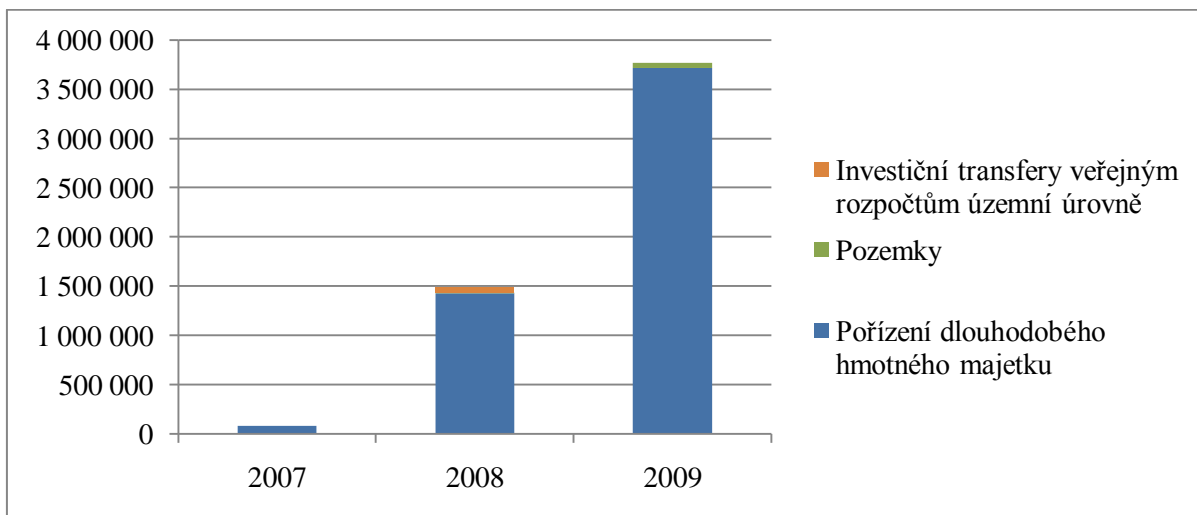
6.4.3 Kapitálové výdaje

Kapitálové výdaje zahrnují výdaje na pořízení dlouhodobého majetku, výdaje na pořízení akcií a majetkových podílů nebo investiční transfery. Jedná se tedy o spíše o jednorázové výdaje. Jak již bylo uvedeno výše, podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích vzrůstal a vzrostla i absolutní výše kapitálových výdajů, což je vidět na následujícím grafu. Podstatnou část kapitálových výdajů tvořily výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku. V roce 2007 tvořily tyto výdaje celé kapitálové výdaje. Investiční transfery veřejným

¹⁶Čísla zmíněná v jednotlivých podkapitolách kapitoly s názvem „Plnění rozpočtu v oblasti výdajů“, které nejsou součástí uvedených tabulek, jsou uvedeny v přehledných tabulkách v příloze.

rozpočtům území úrovně se podílely na kapitálových výdajích pouze v roce 2008 a jejich podíl činil 4 %, 95% byl pak podíl výdajů na pořízení dlouhodobého majetku a méně než 1 % činil podíl výdajů na pozemky. Podíl výdajů na pozemky vzrostl v roce 2009 na více než 1 % a podíl na výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného majetku činil zhruba 99 %.

Graf 10: Vývoj kapitálových výdajů

6.5 Rozpočtové hospodaření

Při sestavování rozpočtu je důležité vzájemné porovnání příjmů a výdajů. Nejlepší podoba rozpočtu je ta, kdy se příjmy rovnají výdajů, jedná se o tzv. vyrovnaný rozpočet. Další podobou je rozpočet přebytkový nebo schodkový.

Následující tabulka ukazuje hospodaření městyse Kácov. Schválené rozpočty byly vždy sestavovány jako přebytkové. V roce 2007 a 2008 byly přebytkové jak upravené rozpočty, tak i skutečné rozpočty. Tyto přebytky byly použity na splátky půjček a úvěrů. V roce 2009 byl upravený i skutečný rozpočet schodkový a schodek byl kryt zůstatkem na běžném účtu. Schodek vznikl díky snížení příjmů a zároveň díky vzrůstu výdajů.

Tabulka 6: Výsledky hospodaření jednotlivých rozpočtů

Rozpočet	Rok	Příjmy	Výdaje	Saldo příjmů a výdajů
Schválený rozpočet	2007	11 532 014,00	7 028 014,00	4 504 000,00
	2008	12 113 000,00	6 495 000,00	5 618 000,00
	2009	16 770 000,00	14 547 000,00	2 223 000,00
Upravený rozpočet	2007	14 378 144,00	9 374 144,00	5 004 000,00
	2008	16 367 814,00	11 241 634,00	5 126 180,00
	2009	14 621 937,00	14 980 232,00	-358 295,00
Skutečný rozpočet	2007	14 276 304,77	9 243 692,62	5 032 612,15
	2008	16 310 844,55	11 198 631,56	5 112 212,99
	2009	14 725 767,74	15 076 415,15	-350 647,41

7 Závěr

Tato bakalářská práce s názvem „Plnění rozpočtu v konkrétních podmínkách městyse Kácov v letech 2007 – 2009“ se dá rozdělit do třech tematických okruhů.

Prvním tématem byly obce. Toto téma obsahovalo základní informace o obcích, o rozpočtu obcí a o rozpočtové skladbě. Přineslo informace o právech občanů obcí, o hospodaření obce, o orgánech obcí a o orgánech zastupitelstva obce a rady obce. Vymezilo samostatnou a přenesenou působnost obce. V kapitole s názvem „Rozpočet obcí“ byly uvedeny informace o finančním hospodaření obcí, o příjmech a výdajích rozpočtu obce, o rozpočtovém procesu a o organizacích územních samosprávných celků. Rozpočtová skladba roztřídila příjmy a výdaje z hlediska odpovědnostního, druhového, odvětvového a konsolidačního.

Druhým tematickým okruhem byla kapitola s názvem „Účetnictví územních samosprávných celků a jeho reforma od r. 2010“. Tato kapitola poskytla informace o základních rysech účetní reformy a o změnách legislativy, která se týká „vybraných účetních jednotek“.

Poslední částí byla analýza hospodaření městyse Kácov v letech 2007 – 2009. Schválený rozpočet se vždy lišil od upraveného rozpočtu, ale skutečnost se od upraveného rozpočtu už moc nelišila. Celkové příjmy v roce 2008 vzrostly, ale v roce 2009 následoval pokles na úroveň příjmů roku 2007. Pokles příjmů v roce 2009 byl ovlivněn poklesem příjmů z prodeje majetku obce. Většina celkových příjmů byla tvořena vlastními příjmy, které byly z poloviny tvořeny daňovými příjmy. Celkové výdaje rok od roku rostly. Většinu celkových výdajů tvořily běžné výdaje, ale podíl kapitálových výdajů vzrostl. Rozpočet byl sestavován jako přebytkový, ale v roce 2009 skončil schodkem, který byl způsoben vzrůstem celkových výdajů a poklesem celkových příjmů z důvodu poklesu příjmů z prodeje majetku. Tento schodek byl kryt zůstatkem na běžném účtu. Přebytky rozpočtu byly použity na splátky půjček a úvěrů. Všechny uvedené hodnoty, které byly použity a zmíněny při hodnocení plnění rozpočtu, jsou součástí přílohy a jsou uvedeny v přehledných tabulkách.

Původně se analýza měla vztahovat na roky 2008 – 2010, aby bylo možné zhodnotit vliv účetní reformy v oblasti veřejných financí na účetnictví a výkaznictví sledované obce. Městys Kácov ale bude závěrečný účet roku 2010 schvalovat až začátkem června 2011, proto nebylo možné toto zhodnocení provést. Příloha bakalářské práce obsahuje zhodnocení účetní reformy v oblasti veřejných financí od finanční účetní Městyse Kácov. Díky tomu byla má práce obohacena o názor z praxe. Zhodnocení účetní reformy od finanční účetní je pouze přílohou mé bakalářské práce a informace z tohoto hodnocení nejsou nikde jinde v práci použity.

8 Seznam Tabulek

Tabulka 1: Harmonogram účetní reformy v letech 2011 – 2013	20
Tabulka 2: Celkové příjmy.....	31
Tabulka 3: Struktura příjmů	32
Tabulka 4: Celkové výdaje.....	36
Tabulka 5: Struktura celkových výdajů	36
Tabulka 6: Výsledky hospodaření jednotlivých rozpočtů.....	38

9 Seznam Grafů

Graf 1: Vývoj příjmů.....	31
Graf 2: Vývoj daňových a nedaňových příjmů	32
Graf 3: Podíly jednotlivých příjmů	33
Graf 4: Struktura daňových příjmů	33
Graf 5: Vývoj nedaňových příjmů	34
Graf 6: Vývoj kapitálových příjmů.....	35
Graf 7: Vývoj přijatých transferů	35
Graf 8: Vývoj celkových výdajů.....	36
Graf 9: Vývoj běžných výdajů.....	37
Graf 10: Vývoj kapitálových výdajů.....	38

10 Seznam Obrázků

Obrázek 1: Znak městyse Kácov	30
-------------------------------------	----

11 Seznam použité legislativy¹⁷

1. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
2. Zákon č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě
3. Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
4. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
5. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
6. Vyhláška č. 449/2009 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků, rozpočtů dobrovolných svazků obcí a rozpočtů Regionálních rad regionů soudržnosti
7. Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky
8. Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě u vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů
9. Vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků
10. České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky č. 703 - 707

12 Seznam použité literatury

1. NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví státní správy a samosprávy*. Praha: Nakladatelství Oeconomica, 2009. 231 s. ISBN 978-80-245-1068-2.
2. Interní materiály obce
3. Centrální systém účetních informací státu. *Účetnictví, daně & mzdy v nevýdělečné organizaci* [online]. Březen 2010, 1/6.3, [cit. 2011-04-26]. Dostupný z WWW: <http://www.dashofer.cz/download/pdf/no_ukazka6.pdf?wa=WWW10IX>.
4. *Deník* [online]. 12. 4. 2010 [cit. 2011-04-26]. Přechod na účetnictví státu – co to přinese obcím a dalším subjektům veřejné správy?. Dostupné z WWW: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6424330>>.
5. *KPMG* [online]. 2010 [cit. 2011-04-26]. Poradenství při zavádění jednotného účetnictví státu. Dostupné z WWW: <http://www.kpmg.com/CZ/cs/IssuesAndInsights/ArticlesPublications/Factsheets/Documents/KPMG_Jendotne-ucetnictvi-statu.pdf>.
6. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Historie pivovaru. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Historie-mestecka-11&clanek=Historie-pivovaru-48>>.
7. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Kácov městysem. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=O-mestecku-2&clanek=Kacov-mestysem-4>>.
8. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Posázavský Pacifik. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Tradicioni-akce-7&clanek=Posazavsky-pacifik-10>>.

¹⁷ Vše ve znění pozdějších právních předpisů

9. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Kácovská pouť. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Tradicni-akce-7&clanek=Kacovska-pout-8>>.
10. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Kácovská radnice. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Historie-mestecka-11&clanek=Kacovska-radnice-45>>.
11. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Kácovský běh. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Tradicni-akce-7&clanek=Kacovsky-beh-30>>.
12. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Kácovský zámek. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=O-mestecku-2&clanek=Kacovsky-zamek-35>>.
13. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Kácovský znak. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Historie-mestecka-11&clanek=Kacovsky-znak-44>>.
14. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Mateřská škola. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Skolstvi-10&clanek=Materska-skola-12>>.
15. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Základní informace. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=O-mestecku-2&clanek=Zakladni-informace>>.
16. *Městys Kácov* [online]. 25. 04. 2011 [cit. 2011-04-26]. Základní škola. Dostupné z WWW: <<http://www.kacov.cz/index.php?id=Skolstvi-10&clanek=Zakladni-skola-13>>.
17. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 03/11/2009 [cit. 2011-04-26]. Harmonogram účetní reformy v letech 2011 - 2013. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dc_rozfazovani_vytvoreni_ucetnictvi.html>.
18. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 17. ledna 2011 [cit. 2011-04-26]. Právní předpisy. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_ucetni_reforma_v_oblasti_vf_pravpred.html>.
19. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 21. 1. 2011 [cit. 2011-04-26]. Informace k zákonu o účetnictví. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/sestaveni_ucetni_zaverky.html>.
20. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 30. 03. 2011 [cit. 2011-04-26]. Technický manuál. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/ucerni_reforma_vf_csuis_technický_manual.htm>.
21. *MŠMT* [online]. 10. květen 2010 [cit. 2011-04-26]. Prezentace "Reforma účetnictví státu". Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/prezentace-reforma-ucetnictvi-statu>>.
22. *MŠMT* [online]. 26. říjen 2009 [cit. 2011-04-26]. Informace o Jednotném účetnictví státu a navazujících legislativních změnách. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/ekonomika-skolstvi/informace-o-jednotnem-ucetnictvi-statu-a-navazujicich>>.
23. *RAABE* [online]. 20. září 2010 [cit. 2011-04-26]. Vyhláška o inventarizaci majetku a závazků. Dostupné z WWW: <<http://www.raabe.cz/clanky/vyhlaska-o-inventarizaci-majetku-zavazku>>.
24. *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. 1. 12. 2009 [cit. 2011-04-26]. Tiskové zprávy. Dostupné z WWW: <www.smocr.cz/data/files/seminar-smo-prezentace.ppt>.
25. *Svaz měst a obcí České republiky* [online]. 2009 [cit. 2011-04-26]. Tiskové zprávy. Dostupné z WWW: <www.smocr.cz/data/fileBank/a3d3e29e-988f-490b-99ad-994186218cb8.ppt>.